

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Gymnázium, Brno, Slovanské náměstí 7
Šablona:	III/2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Název projektu:	Inovace výuky na GSN prostřednictvím ICT
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0940
Autor:	Mgr. Tomáš Sargánek
Tematická oblast:	Regionální geografie ČR
Název DUMu:	Geologie ČR (geografické cvičení)
Kód:	VY_32_INOVACE_GE.3.04
Datum:	8. 2. 2014
Cílová skupina:	Žáci středních škol
Klíčová slova:	Sopky, zlomy, kras
Anotace:	Tento dokument je pracovním listem, který slouží k ověření, rozvoji i procvičování znalostí k tématu geologie ČR v hodině, ale i při domácí přípravě. Pracovní list lze také využít k samostatné práci, která je zaměřena na práci s geografickými zdroji.

Hlavní pomůcky:

ZAHÁJSKÝ, Pavel a kol. *Česká republika sešitový atlas pro základní školy a víceletá gymnázia*. Praha: Kartografie Praha, 2013, ISBN 978-80-7393-041-7.

HOLEČEK, Milan a kol. *ZEMĚPIS ČESKÉ REPUBLIKY Učebnice pro střední školy*. Praha: Česká geografická společnost, s.r.o., 2012, ISBN 80-86034-53-4.

GEOLOGIE ČR

(geografické cvičení)

1. Práce s mapou

Lokalizuj níže uvedené pojmy na mapě, použij Školní atlas ČR či jiný mapový podklad.

Jihočeský kraj

Čertova stěna, Viklan

Jihomoravský kraj

Babí lom, jeskyně: Punkevní, Balcarka, Kateřinské, Sloupsko-Šošůvské; Macocha, Rudické propadání, Amatérské jeskyně, Jeskyně Býčí skála

Karlovarský kraj

Komorní hůrka, Soos Hájek

Královehradecký kraj

Adršpašské skály, Broumovské stěny, Prachovské skály, Trosky

Liberecký kraj

Panská skála

Moravskoslezský kraj

Lipanský bludný balvan, Uhlířský vrch

Olomoucký kraj

Hranická propast, Javoříčské jeskyně, jeskyně Na Pomezí, jeskyně Na Špičáku, Mladečské jeskyně, Zbrašovské aragonitové jeskyně

Pardubický kraj

Maštale, Pivnická rokle

Plzeňský kraj

Odlezelské jezero (Mladotické)

Středočeský kraj

Koněpruské jeskyně, Kokořínské pokličky

Ústecký kraj

Pravčická brána, Malá Pravčická brána, Milešovka

Vysočina

Mohelenská hadcová step

2. Porozumění a práce s textem

Přečti si text v učebnici Zeměpis České republiky na straně 8, 10, prohlédni si také důkladně obrázky na straně 9,10 a pokus se splnit uvedené úkoly.

- Které části povrchu ČR patří mezi nejstarší a od kdy vznikaly?
- Co znamená pojem Barrandien, kde ho najdeme a od kdy se vyvíjel?
- Ve kterém období vzniká Moravský kras, jaké horniny ho převážně tvoří?
- Která zemětřesení nejvíce formovala povrch během prvohor
- K čemu docházelo na okraji pohoří a jak jsou tyto suroviny dnes využívány?
- Co se dělo s povrchem během tropického klimatu druhohor?
- Které části byly zalaty druhohorním mořem Tethys?
- Která událost nejvíce formovala povrch ve třetihorách?
- Co se stalo s Českým masivem a co s Karpatskou předhlubní?
- Dochází během třetihor k sedimentaci organických částic, případně kde?
- Ve kterém období dochází k nejintenzivnějšímu vulkanismu? Jmenuj příklady sopek/pohoří.
- Jaké procesy ovlivňovaly vzhled povrchu během čtvrtohor?
- Uveď oblasti ČR, které formovaly různé druhy ledovců.
- Ve kterých pohořích se nacházel h. ledovec, které části pokrýval p. ledovec?
- Kteří exogenní činitelé se podílí na změnách reliéfu?
- Kdy se začíná sjednocovat říční síť?
- Které horniny převážně tvoří Český masiv?
- Jaké horniny tvoří pohoří vulkanického původu?
- Uveď příklady oblastí, které jsou tvořeny pískovci a vápenci.

3. Práce s pojmy (vysvětlí)

Abráze.....

Barrandien.....

Eroze.....

Ronové rýhy.....

Kamenné moře.....

Obří hrnec.....

Peneplén.....

Flyš.....

4. Práce s obrázky

Obr. 1 Pravčická brána je asi nejnavštěvovanější památka NP České Švýcarsko. Vysvětli, jak vznikla a kteří činitelé se podíleli na její modelaci.

Obr. 2 S pomocí atlasu vyjmenuj pohoří vulkanického původu. Zjisti název vrcholu na obrázku, který měří 837 m n.m.

Obr. 3 Pánská skála je lokalita, která láká turisty, ale i filmaře. Z jaké horniny je tvořena?

Obr. 4 Tyto bizarní tvary vznikly díky odlišné tvrdosti sedimentace pískovce, nacházejí se v CHKO Kokořínsko. Urči název.

Zdroje:

Obrázek 1

SREDLOVA. *www.wikipedia.org* [online]. [cit. 8.2.2014]. Dostupný na WWW:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pravcicka_bran1.JPG#mediaviewer/Soubor:Pravcicka_bran1.JPG

Obrázek 2

PILSAK, Walter J.. *www.wikipedia.org* [online]. [cit. 8.2.2014]. Dostupný na WWW:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Milleschau-WJP-1.jpg#mediaviewer/Soubor:Milleschau-WJP-1.jpg>

Obrázek 3

REJHA, Miloslav. *www.wikipedia.org* [online]. [cit. 8.2.2014]. Dostupný na WWW:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Milleschau-WJP-1.jpg#mediaviewer/Soubor:Milleschau-WJP-1.jpg>

Obrázek 4

ISLAND, Joker. *www.wikipedia.org* [online]. [cit. 8.2.2014]. Dostupný na WWW:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Msenke_poklicky.JPG#mediaviewer/Soubor:Msenke_poklicky.JPG

Poznámka:

Úlohy s otevřenými otázkami mohou mít více správných řešení a lze je také vypracovat s jinými geografickými zdroji, než jsou doporučené zdroje viz str. 1 tohoto dokumentu.

Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízeních. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.